

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ. 1605Ε**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ: Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: «Για ζητήματα διαχείρισης στην ΕΡΤ ΑΕ και για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων της».

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. **1161/30-11-2022 Ερώτηση**.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Γιάννη Δελή, Γιάννη Γκιόκα, Νίκο Καραθανασόπουλο, Μαρία Κομνηνάκα, Γιώργο Λαμπρούλη, Γιώργο Μαρίνο, Νίκο Παπαναστάση, Θανάση Παφίλη και Μανώλη Συντυχάκη και ως προς το θέμα της διασφάλισης των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων στην ΕΡΤ ΑΕ το οποίο εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α1. Ο εργοδότης δικαιούται κατά την ενάσκηση του διευθυντικού του δικαιώματος, που πηγάζει ευθέως από τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας (άρθρο 648 Α.Κ.) και παρέχεται σε αυτόν εμμέσως και από τα άρθρα 652 και 659 του Α.Κ., να ρυθμίζει οποιοδήποτε θέμα ανάγεται στην οργάνωση και λειτουργία της επιχείρησής του για την προσφορότερη οργάνωση και την πραγματοποίηση των σκοπών της, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Ειδικότερα, στον εργοδότη απονέμεται η εξουσία να καθορίζει την έκταση και την άσκηση της προς εργασία υποχρέωσης του μισθωτού, προσδιορίζοντας το είδος, τον τόπο, τον τρόπο, το χρόνο, τις συνθήκες και γενικά τους όρους παροχής της εργασίας για την εύρυθμη λειτουργία και προαγωγή της επιχείρησής του. Επομένως, δικαιούται και να μεταθέτει

στο εσωτερικό της χώρας, πολύ δε περισσότερο να αποσπά πρόσκαιρα το μισθωτό σε τόπο άλλο (διάφορο) εκείνου στον οποίο μέχρι τότε παρείχε τις υπηρεσίες του, αν η επιχειρηματική του δραστηριότητα ασκείται σε περισσότερους τόπους, εφόσον βέβαια το δικαίωμά του αυτό δεν αποκλείεται ή δεν περιορίζεται, στη συγκεκριμένη περίπτωση, από ειδική διάταξη νόμου, διατάγματος, υπουργικής απόφασης, συλλογικής σύμβασης εργασίας ή απόφασης διαιτησίας, εσωτερικό κανονισμό εργασίας ή από τους όρους της ατομικής σύμβασης εργασίας, ερμηνευόμενης κατά την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη ή η άσκησή του δεν υπερβαίνει προφανώς τα αντικειμενικά κριτήρια του άρθρου 281 Α.Κ., δηλαδή της καλής πίστης ή των χρηστών ηθών ή του κοινωνικού ή οικονομικού σκοπού του δικαιώματος, ενόψει και των προσωπικών και οικογενειακών αναγκών και υποχρεώσεων του μισθωτού, συγκρινόμενων με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της επιχείρησης (Α.Π. 351/1990, 1145/1992, 1248/1993, 1059/2010, 313/2011 κ.λπ.).

2. Με την αριθ. 21091/2990/3-8-1946 (Β' 142) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας καθορίζεται ότι στο εκτός έδρας αποστελλόμενο προσκείμενο για εργασία υπαλληλικό και εργατοτεχνικό προσωπικό όλων γενικώς των επιχειρήσεων και εργασιών, εκτός εκείνων περί των οποίων προβλέπουν ειδικές διατάξεις, καταβάλλεται πλην των οδοιπορικών εξόδων και πρόσθετη αποζημίωση, για κάθε εκτός έδρας διανυκτέρευση, ίση προς το εκάστοτε νόμιμο ημερομίσθιο ή προς το 1/25 του εκάστοτε νομίμου μηνιαίου μισθού προκειμένου περί μισθωτών αμειβομένων με μηνιαίο μισθό. Σε περίπτωση δε που στον εκτός έδρας αποστελλόμενο μισθωτό παρέχονται από τον εργοδότη στον τόπο εργασίας στον οποίο αποστέλλεται ο μισθωτός, τροφή και κατοικία, καταβάλλεται σε αυτόν το 1/4 μόνο της ανωτέρω αποζημιώσεως. Σε περίπτωση που παρέχεται μόνο τροφή, καταβάλλεται το 1/2 αυτής και αν παρέχεται μόνο κατοικία, καταβάλλονται τα 4/5 αυτής.

Στην προαναφερόμενη κυα αναφέρεται ρητά ότι η αποζημίωση για εκτός έδρας εργασία παρέχεται όταν η μετακίνηση του μισθωτού είναι πρόσκαιρη, με την έννοια ότι μετά το πέρας της εργασίας του εκτός έδρας υποχρεούται αυτός να επιστρέφει και να συνεχίσει την εργασία του όπως και πριν. Η αποστολή του μισθωτού εκτός της έδρας του προϋποθέτει ότι υφίσταται πρόσκαιρη ανάγκη εκτέλεσης ορισμένης εργασίας εκτός της έδρας του και συνεπώς ότι η απομάκρυνσή του θα είναι πρόσκαιρη (Α.Π. 1995/86, 1052/83, 966/80, 836/77, 359/65, 11/60 κλπ.).

Επίσης, προϋπόθεση για τη χορήγηση της ως άνω εκτός έδρας αποζημίωσης είναι η αποστολή του μισθωτού από τον τόπο που συμφωνήθηκε για μόνιμη παροχή της εργασίας του σε άλλο (νέο) τόπο για πρόσκαιρη απασχόλησή του σε αυτόν και η διανυκτέρευσή του στο νέο αυτό τόπο εργασίας, ως τόπος δε για μόνιμη παροχή της εργασίας μπορούν να συμφωνηθούν διάφοροι τόποι ή όλη η επικράτεια ή χώρες του εξωτερικού, αν αυτό επιβάλλεται από το είδος και τη φύση της παρεχόμενης εργασίας (Α.Π. 1221/2005, Α.Π. 540/1992, Α.Π. 1193/1988). Δηλαδή, βασική προϋπόθεση για την καταβολή της σχετικής αποζημίωσης αποτελεί κατ' αρχήν ο προσδιορισμός της έννοιας της έδρας της εργασίας, η πέραν των ορίων της οποίας απασχόληση του μισθωτού δικαιολογεί και την αξίωσή του για αποζημίωση.

B1. Με τις διατάξεις των άρθρων 3, 174, 178, 180, 361 του Α.Κ. γίνεται αποδεκτή η αυτονομία της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και η αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες αποδοκιμάζεται η σύμβαση λόγω του περιεχομένου της, όπως συμβαίνει όταν αντίκειται σε απαγορευτική διάταξη νόμου, οπότε, αν δεν συνάγεται άλλο τι, είναι άκυρη και λογίζεται ως μη γενόμενη (Α.Π. 1104/91). Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 174 ΑΚ, που αποτελεί περιορισμό της αρχής της ελευθερίας των συμβάσεων που θεσπίσθηκε με το άρθρο 361 του ίδιου κώδικα, καθιερώνεται η αρχή της ακυρότητας της δικαιοπραξίας όταν αντιβαίνει σε απαγορευτική ή επιτακτικού χαρακτήρα δημόσιας τάξης διάταξη οποιουδήποτε νόμου. Αντιβαίνει δε σε απαγορευτική διάταξη κάποιου νόμου μια δικαιοπραξία, όχι μόνο όταν έρχεται σε αντίθεση με αυτόν ευθέως, αλλά και όταν επιδιώκεται με αυτή αποτέλεσμα που αποδοκιμάζεται από το νόμο (Α.Π. 676/2014, Α.Π. 926/2011).

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 681 και επόμενα του Α.Κ. σύμβαση μισθώσεως έργου (εργολαβία) υπάρχει, όταν αναλαμβάνει κάποιος (εργολάβος) να κατασκευάσει, να εκτελέσει ή να φέρει σε πέρας και παραδώσει με αμοιβή ένα έργο, που αποτελεί το προϊόν της εργασίας του, αδιαφόρως του χρόνου που θα απαιτηθεί για το σκοπό αυτό, ώστε μετά το τέλος της εκτέλεσης του να μη δεσμεύεται πλέον έναντι του αντισυμβαλλομένου του (εργοδότη) αλλά να υποχρεούται στην παράδοση αυτού και χωρίς να έχει υποχρέωση, όπως κατά την εκτέλεση του έργου, να συμμορφώνεται με τις εντολές και τις οδηγίες του εργοδότη, ευθυνόμενος όμως έναντι αυτού για τυχόν υφιστάμενα ελαττώματα του έργου. Στη σύμβαση αυτή ο εργολάβος ενεργεί με δική του πρωτοβουλία και με δικό του κίνδυνο και έχει αυτός την ευθύνη της οργάνωσης της

εργασίας για την επίτευξη του αποτελέσματος (έργου), τη δε εργασία μπορεί να εκτελέσει είτε ο ίδιος είτε άλλος που αυτός προσλαμβάνει, ενώ ο συμβατικός δεσμός τερματίζεται, συνήθως όταν πραγματοποιείται το τελικό αποτέλεσμα (Α.Π. 1229/2012 – 223/2011 – 1672/2010 – 71/2010 κ.λπ.).

Η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας διακρίνεται από την αναφερόμενη στο άρθρο 681 Α.Κ. σύμβαση μίσθωσης έργου, επί της οποίας επίσης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του εργατικού δικαίου, κυρίως διότι με τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην εργασία που θα παρέχεται σε ορισμένο ή αόριστο χρόνο, ενώ με τη σύμβαση μίσθωσης έργου οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην επίτευξη του συμφωνηθέντος τελικού αποτελέσματος, η πραγμάτωση του οποίου συνεπάγεται την αυτόματη λύση της μεταξύ των συμβαλλομένων συμβατικής σχέσης. Δηλαδή επί της συμβάσεως έργου, η εκπλήρωση της συμβάσεως κρίνεται από την επίτευξη του αποτελέσματος και όχι από την εργασία που παρασχέθηκε για την εκτέλεση του έργου.

Ακόμα και στις περιπτώσεις που ο εργολάβος εκτελεί το έργο μέσα στις εγκαταστάσεις του εργοδότη με προσωπικό που ο ίδιος έχει προσλάβει, ο εργολάβος ασκεί το διευθυντικό δικαίωμα επί του προσωπικού του, δηλ. επί των εργαζομένων με τους οποίους εκτελεί το έργο. Το προσωπικό του εργολάβου δεν συνδέεται συμβατικά με τον κύριο του έργου, αντιθέτως είναι εργαζόμενοι και βοηθοί εκπλήρωσης του εργολάβου, ενταγμένοι στην επιχείρησή του και υποκείμενοι στο διευθυντικό του δικαίωμα, δηλαδή υποχρεωμένοι να ακολουθούν τις οδηγίες του ως προς τον τρόπο, χρόνο και τόπο εκτέλεσης της εργασίας και να δέχονται την άσκηση ελέγχου προς διαπίστωση της συμμόρφωσης αυτής.

Η ανάθεση μέρους των δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών μιας επιχείρησης σε τρίτους εξωτερικούς συνεργάτες (εταιρείες ή μεμονωμένους ιδιώτες) αποτελεί σύνηθες φαινόμενο στην σύγχρονη οικονομική ζωή και για το οποίο χρησιμοποιείται ο όρος «outsourcing», δηλαδή εξωτερική ανάθεση σε τρίτους συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και λειτουργιών της επιχείρησης οι οποίες προηγουμένως εκτελούντο από τμήματα ή μονάδες, στο πλαίσιο της ίδιας επιχείρησης και με δικό της προσωπικό. Πρόκειται για διάφορες μορφές συνεργατικής σχέσης μεταξύ επιχειρήσεων που αφορούν μια ποικιλία τομέων υπηρεσιών. Μολονότι το «outsourcing» αποτελεί μια νομική σχέση ιδιαίτερα σύγχρονη, η νομική μορφή με την οποία ενδύεται αυτός ο τρόπος συνεργασίας μεταξύ

επιχειρήσεων είναι η προβλεπόμενη από τον Αστικό Κώδικα «σύμβαση παροχής έργου» άλλως «σύμβαση εργολαβίας».

Γ. Τέλος, ως προς τα διαλαμβανόμενα στη σχετική Ερώτηση, σας διαβιβάζουμε συνημμένα το αριθ. πρωτ. 553827/14-12-2022 έγγραφο της Επιθεώρησης Εργασίας, ως αρμόδιας για τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας.

Συνημμένα: Το αριθμ. πρωτ. 553827/14-12-2022 έγγραφο της Επιθεώρησης Εργασίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ